

poszukiwań badawczych – poszukiwań odpowiedzi na wciąż stawiane pytania o prawdę o świecie i człowieku.

Serdecznie dziękujemy prelegentom oraz wszystkim uczestnikom konferencji za aktywny udział w tym niezwykle inspirującym spotkaniu naukowym. Obecność Państwa na seminarium niewątpliwie przyczyniła się do sukcesu tego wydarzenia naukowego.

*Jerzy Semków
Katarzyna Gabryś*

VII Międzynarodowa Konferencja ESREA w ramach sieci ELOA „Aging in multicultural world – individual and social contexts of learning”, Uniwersytet Wrocławski, 17–19.11.2016 r.

W dniach 17–19.11.2016 r. we Wrocławiu odbyła się Międzynarodowa konferencja naukowa „Aging in multicultural world – individual and social contexts of learning”. Była to siódma konferencja zorganizowana w ramach wspólnoty naukowców ESREA (European Society for Research on the Education of Adults) w sieci ELOA (Education and Learning of Older Adults). Konferencja została zorganizowana przez Zakład Edukacji Dorosłych i Studiów Kulturowych Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego. Patronat nad konferencją naukową objął Urząd Miasta Wrocław oraz Wrocławskie Centrum Akademickie. W Komitecie naukowym zasiedli prof. Alicja Szerląg, prof. Witold Jakubowski, prof. Bernhard Schmidt-Hertha, prof. John Field, prof. Sabina Jelenc Krašovec. Sekretarzem konferencji była dr Aleksandra Marcinkiewicz-Wilk. Natomiast w skład komitetu organizacyjnego wchodziły dr Małgorzata Malec Rawiński oraz mgr Ilona Zakowicz.

Tematem przewodnim konferencji była starość w multikulturowym świecie oraz indywidualne i społeczne konteksty uczenia się osób starszych. Do udziału w konferencji zgłosiło się ponad 40 naukowców z ośrodków akademickich z całego świata, m.in. z Wielkiej Brytanii, Kanady, Szwecji, Włoch, Słowenii, Korei, Polski, Niemiec, Estonii czy Portugalii.

17 listopada w Oratorium Marianum Uniwersytetu Wrocławskiego miała miejsce inauguracja konferencji. Uroczystego otwarcia tego wydarzenia naukowego dokonał rektor Uniwersytetu Wrocławskiego prof. dr hab. Adam Jezierski oraz dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicz-

nych prof. dr hab. Przemysław Wiszewski. Następnie głos zabrał inicjator Networku ELOA prof. Bernhard Schmidt-Hertha, który opowiedział o idei sieci ELOA, najważniejszych dokonaniach, jak i najbliższych planach naukowych związanych z edukacją osób starszych.

Obrady plenarne zainaugurowane zostały wystąpieniem Leszka Koczanowicza, który przedstawił referat *“That is no country for old men” Two phenomenologies of ageing: Cicero and Jean Améry*. W swoim wystąpieniu prof. Koczanowicz wskazał na podobieństwa i różnice w podejściu do starości w rozważaniach Cyserona oraz Jeana Amérego. Następnie głos zabrała Agnieszka Bron, która w wystąpieniu *“For ever young!” Cultural images of adults getting older. How can learning help in the diversified culture?* przedstawiła kulturowy obraz starości oraz wskazała, jakie znaczenie ma nauka w partycypacji osób starszych w zróżnicowanej kulturze.

Po inauguracji uczestnicy konferencji w ramach promowania Wrocławia jako Europejskiej Stolicy Kultury udali się na wieczorne zwiedzanie miasta. Pierwszy dzień konferencji zakończyło spotkanie w Klubie Muzyki i Literatury, gdzie Ryszard Sławczyński opowiedział historię tego szczególnego na mapie kulturalnej Wrocławia miejsca przedstawił osobistości, które gościły w Klubie. Na zakończenie goście wzięli udział w koncercie fortepianowym młodego utalentowanego muzyka Michała Michalskiego.

Drugiego i trzeciego dnia konferencji obrady toczyły się w dwóch równoległych, tematycznych sekcjach. W wystąpieniach w pierwszej sekcji podejmowano zagadnienia związane z obrazem osób starszych w kulturze (Małgorzata Malec Rawiński i Ilona Zakowicz: *Some pictures of the non-stereotypical older adults – emancipatory, inspiration or distortion and infantilization images of old age?*), wpływem kultury na uczenie się w okresie późnej dorosłości z perspektywy opowiadanych historii osób starszych (Jane Watts: *Distractions: cultural influences, inclusion, and learning in later life; stories of women’s live*; Cecilia Bjursell: *Older adults and the stories they tell*). Następnie obrady w tej sekcji koncentrowały się na zagadnieniach związanych z partycypacją osób starszych w społeczeństwie i wspieraniem seniorów przez społeczności lokalne (Rosita Deluigi: *Ageing and intercultural dimension of care: community learning and inclusive society*; Mikulec Borut: *On democratic adult education: navigating the dialogue between consensus and dissensus in contemporary multicultural communities*; Jocey Quinn, Claudia Blandon: *Beyond Words: Including people who face problems communicating with words in community music practice; implications for ageing research*). Obrady w pierwszej sekcji zakończyły wystąpienia dotyczące przejścia na emeryturę i w tej sekcji referaty wygłosiły Sylwia Słowińska i Małgorzata Olejarz, *Between the*

“escape from the emptiness” and “regaining oneself” – about the meanings of cultural activity of retired women, i Bernhard Schmidt-Hertha, *Contributions of training and education of older workers as a part of biographical construction processes in Germany*.

Obrady w drugiej sekcji zapoczątkowały wystąpienia związane z ideą całościowego uczenia się w okresie późnej dorosłości (Satya Brink: *The impact of globalization on lifelong learning in late life*; Aleksandra Marcinkiewicz: *Educational activity of older people in the Information Society*; Yoon Do Hye, Yi Byung Jun: *The analysis on learning experience of middle managers of senior club*). Następnie tematem przewodnim prelegentów był dialog międzygeneracyjny (Sabina Jelenc Krašovec, Marta Gregorčič: *What can young activists learn from the older and vice versa? The case study of intergenerational mutual learning in participatory democracy practice in Maribor, Slovenia*; Iłona Zakowicz, Małgorzata Malec Rawiński: *The Strength of Intergenerational Education. What I have learnt from 60+ women*; Tiina Tambaum: *Tutoring between teenage tutor and older learner on the base of different tacit knowledge*). Sekcję zamykały referaty podejmujące zagadnienia związane z cielesnością w okresie starości (Antonio Borgogni: *Bodies and public spaces: healthy ageing in active cities*; Emilia Mazurek: *Intergenerational learning within the Amazon patients' community*).

Po zakończeniu sekcji plenarnych dr Marta Gregorčič wygłosiła wykład pt. *Learning-by-struggling in the left behind places. Emancipatory learning and militant research in the Urban Furrows Programme (European Capital of Culture – Maribor 2012)*. W rolę dyskutanta wcielił się Rob Evans.

Następnie uczestnicy konferencji zostali zaproszeni na uroczystą kolację, która odbyła się w Blue Marine, restauracji z tradycjami i położonej w istotnym historycznie i kulturowo miejscu Wrocławia – na Ostrowie Tumskim. Stało się to doskonałą okazją do wymiany poglądów, zawarcia nowych znajomości i nawiązania współpracy pomiędzy przedstawicielami praktyki i teorii. Elementem integrującym międzypokoleniowo oraz międzynarodowo wszystkich uczestników konferencji było śpiewanie regionalnych pieśni, z których pochodzili prelegenci.

Trzeci dzień konferencji rozpoczął się od dyskusji panelowej podejmującej problematykę prowadzenia badań nad starością, stosowanych metod badawczych i wyzwań oraz nowych perspektyw starzenia się w multikulturowym świecie, jakie stoją przed współczesnymi badaczami. Moderatorem dyskusji był Rob Evans. W dyskusji udział wzięli: Bernhard Schmidt-Hertha, Claudia Blandon, Rosita Delugi, Satya Brink Sabina Jelenc Krašovec oraz Agnieszka Bron.

Po obradach plenarnych dyskusje przeniosły się do sekcji tematycznych. Pierwsza sekcja poświęcona była praktyce w edukacji osób starszych. Na wstępie przedstawiono ideę i efekty projektu CINAGE, który koncentrował się na pracy z osobami cierpiącymi na starczą demencję (Jennifer Granville, Teresa Brayshaw: *Senior Moments: Reflections on the CINAGE Project and Collaborative advances*). W następnym referacie wskazano trendy i wyzwania polityki socjalnej w odniesieniu do osób starszych w Portugalii (Esmeraldina Veloso: *Trends and challenges in social policies aimed at the third age and adult education in Portugal*). Obrady w tej sekcji zakończyło wystąpienie dotyczące badań nad doświadczeniami zawodowymi osób starszych (Kim Ji Hyun, Yi Byung Jun: *A Study on the Experiences of Vocational Training of the unemployed elders*).

Natomiast obrady w drugiej sekcji rozpoczęły się od referatu poświęconego wyzwaniom analfabetyzmu religijnego (Lorenza Lullini: *The challenge of religious illiteracy in teachers' education*). Kolejne wystąpienie skupiało się na zaangażowaniu osób starszych w projektowanie technologii wspierających aktywne starzenie się (Marica Ciccarelli, Antonio Borgogni, Giovanni Capelli: *Involvement and participation of the elderly in the design of technologies supporting an active aging*). Obrady w tej sekcji zakończył referat, przedstawiający projekt realizowany w ramach programu Erasmus+, który poświęcony jest uczeniu się starszych mężczyznom i ich roli w środowisku lokalnym (Špela Močilnikar: *Old Guys Say Yes to Community – Presentation of the Erasmus+ project*).

Po zakończeniu obrad w sekcjach odbyło się uroczyste podsumowanie konferencji. Należy podkreślić, iż zarówno organizatorzy, jak i uczestnicy uznali konferencję za wydarzenie ważne, inspirujące i cenne, pobudzające do refleksji i przemyśleń dotyczących uczenia się osób starszych.

Aleksandra Marcinkiewicz-Wilk

Z działalności Zarządu Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego w 2016 r.

Rok 2016 był trzecim rokiem VIII kadencji Zarządu Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego. Kontynuował on prace w niezmiennym w stosunku do lat poprzednich składzie: